

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Ala Serghei și de către avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpaților Ala Serghei și Mednic Oxana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Ala Serghei XXXXX, născut la **XXXXX**
și
Mednic Oxana XXXXX, născută la **XXXXX**.

Termenul de examinare:
prima instanță: 14.12.2016 – 07.06.2018
instanța de apel: 26.07.2018 – 28.02.2019
Instanța de recurs: 26.09.2019 – 21.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin rechizitoriu Ala Serghei și Mednic Oxana au fost învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, individualizată prin: *recrutarea, transportarea, adăpostirea în scop de exploatare pentru cerșetorie și prin muncă, acțiuni săvârșită prin înșelăciune, profitare de situație de vulnerabilitate și comise asupra a mai multor persoane și de mai multe persoane.*

1.1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 07 iunie 2018, Mednic Oxana a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 302 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Ala Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 302 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate lui Mednic Oxana și Ala Serghei pentru o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de XXXXX în partea reparării prejudiciului material s-a admis în principiu urmând a fi soluționată de către instanța civilă.

Acțiunea civilă înaintată de către XXXXX în partea reparării prejudiciului moral a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la condamnată Mednic Oxana în beneficiul lui XXXXX a prejudiciului moral în sumă de 20000 (douăzeci mii) lei și respectiv încasarea de la condamnatul Ala Serghei în beneficiul lui XXXXX a prejudiciului moral în sumă de 20000 (douăzeci mii) lei.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Prin rechizitoriu inculpatul Ala Serghei se învinuiește, că în perioada de timp decembrie 2015- martie 2015, acționând împreună și de comun acord cu Mednic Oxana și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul exploatării pentru cerșetorie a persoanei, prin înșelăciune sub pretextul angajării la un loc de muncă în domeniul construcțiilor cu un salariu bine plătit le-au recrutat pe XXXXX și XXXXX și le-au transportat în Federația Rusă, or. Moscova, unde sub pretextul perfectării înregistrării șederii le-au fost sechestrate actele de identitate.

În continuare, Ala Serghei și Mednic Oxana folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a cet. XXXXX și XXXXX manifestată prin faptul aflării pe teritoriul altui stat, în lipsa actelor de identitate și mijloacele necesare, sub pretextul restituirii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil le-a impus să cerșească până în luna martie 2014 când au revenit în Moldova.

Ulterior, în perioada de timp aprilie 2014 până la finele anului 2014, Ala Serghei acționând de comun acord și împreună cu Mednic Oxana, aflându-se în or. Călărași, urmărind scopul exploatării prin muncă a persoanei, prin înșelăciune sub pretextul angajării la un loc de muncă în domeniul agriculturii, cu un salariu de aproximativ 3000 lei lunar, au recrutat-o pe XXXXX și au transportat-o în regiunea autoproclamată Nistoreană, unde au adăpostit-o într-o casă improvizată aflată pe câmp. În continuare folosindu-se de poziția de vulnerabilitate manifestată prin faptul aflării ei pe teritoriul necontrolat al RM, cât și lipsa actelor de identitate și mijloacelor necesare pentru existență, prin înșelăciune, sub pretextul achitării banilor obținuți de XXXXX anterior din cerșitul practicat în Federația Rusă, prin înșelăciune a impus-o pe ultima să muncească la lucrări agricole până la finele sezonului agricol, pentru ce i-a achitat doar suma de 400 lei.

Ulterior, Mednic Oxana continuându-și acțiunile sale infracționale și acționând împreună și în comun acord cu Ala Serghei în anul perioada anului 2014, aflându-se în or. Călărași i-au propus din nou cet. XXXXX să se deplaseze în Federația Rusă pentru practicarea cerșitului, apoi ajungând în Federația Rusă ultima a fost supusă exploatării la cerșit până la 02.03.2015 când a revenit în Republica Moldova.

Astfel prin acțiunile lor intenționate inculpații Ala Serghei și Mednic Oxana se învinuiesc că au comis infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, trafic de ființe umane, adică *recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, în scop de exploatare prin cerșetorie, acțiuni săvârșită prin înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate, săvârșite asupra a două persoane, săvârșită de mai multe persoane.*

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Popescu Corneliu, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mednic Oxana, să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar pentru femei și cu privarea de dreptul de a practica activitate de antreprenor de plasare a persoanelor în câmpul muncii pe un termen de 3 ani. Ala Serghei, să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a practica activitate de antreprenor de plasare a persoanelor în câmpul muncii pe un termen de 3 ani. A încasa din contul condamnaților dauna materială în folosul lui XXXXX în sumă de 6000 dolari SUA și 12000 lei. În rest cu menținerea sentinței.

3.1. În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- comiterea infracțiunii de trafic de ființe umane a fost demonstrată pe parcursul judecării cauzei;

- declarațiile martorilor nu confirmă nici de cum versiunea înaintată de inculpați, precum că ei mergeau la lucru în Rusia la îndemnul lui XXXXX și XXXXX, fiind depoziții evidente de a induce instanța în eroare. Mai mult de atât, persoanele care s-au aflat în arest aproape 1 an de zile și nu au făcut nici o declarație, fac o declarație absurdă încă după 1 an de zile de când au fost eliberați, indicând la părțile vătămate ca la autorii crimei;

- inculpații au impus-o la cerșetorie repetată pe XXXXX, pretinzând de la ea careva mijloace de bani sustrase de ultima, deși careva adresări organelor de drept nu s-au constatat, nefiind prezentată nici o probă a existenței mijloacelor bănești precum ca sustrase, aceștia declarând asupra faptului acumulării lor, deși tot inculpații au declarat că careva activități permanente nu au, lucrând cu ziua;

- instanța nu a sesizat faptul că inculpații, aflându-se în Moldova, încă din momentul când au făcut ofertă părților vătămate XXXXX și XXXXX, precum și martorului XXXXX, de a merge la muncă în construcții în Rusia, cunoscând cu certitudine despre lipsa unor legături cu angajatori din Rusia la muncă, fapt demonstrat și prin declarațiile inculpaților care se victimizează, deja aveau un plan bine determinat de a impune pe XXXXX, XXXXX, XXXXX la cerșetorie.

Pentru a le determina să ajungă în Rusia, cunoscând bine că cu forța nu le vor putea transporta, au recurs la un șiretlic, cunoscând că victimele nu au ce munci și ce mânca, și anume de a le promite un lucru bine plătit și destul de nobil - în construirea unor imobile în capitala Rusiei, deci așa construi careva planuri de viitor și vise legate de o viață mai bună. Altfel spus, au recurs la înșelăciune;

- Cu referire la procedeele influențării la etapa recrutării, a fost menționat că în cazurile examinate niciunul dintre învinuiți nu aplica constrângerea la etapa de recrutare sau transportare. De cele mai multe ori era aplicată înșelăciunea. În cazul când se propunea angajarea în cadrul pieței de muncă oficiale (construcții, agricultură, tăierea pădurii ș.a.), recrutorii niciodată nu mințeau privind sfera de muncă, deoarece ei aveau nevoie de oameni cu anumite deprinderi de muncă. Dar ei de regulă „înfloreau” descrierea condițiilor de muncă și trai, mărimea salariului, așa încât să-i ademenească cu perspectiva angajării în câmpul muncii. În procesul recrutării nimeni nu spunea că durata zilei de muncă va fi de 16-18 ore, că vor fi nevoiți să lucreze fără zile de odihnă, vor trăi în încăperi nelocuibile, că vor economisi pe hrană și alte detalii mai puțin atractive despre viitorul loc de muncă și de trai. Înșelăciunea privind achitarea salariului servește de asemenea ca un bun procedeu de ținere a lucrătorilor în situație de exploatare. Multe dintre victime la început cădeau de acord să plece la muncă pe 2-3 luni. Dar lucrând acest răstimp și neprimind salariul promis, iarăși și iarăși acceptau să mai lucreze. În final, primeau bani doar pentru drum și noi promisiuni. Cum s-a mai menționat, toate acestea conduc la aceea că victimele se adresează la poliție abia peste un an sau doi.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2019, apelul procurorului a fost admis, casată sentința în latura penală și latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Ala Serghei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu executare în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de antreprenoriat și plasare a persoanelor în câmpul muncii pe un termen de 4 (patru) ani.

Mednic Oxana a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executare în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de antreprenoriat și plasare a persoanelor în câmpul muncii pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată XXXXX în partea prejudiciului moral, dispunându-se încasarea din contul inculpatului Ala Serghei în beneficiul părții vătămate XXXXX a sumei de 40000 (patruzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, și încasarea din contul inculpatei Mednic Oxana în beneficiul părții vătămate XXXXX a sumei de 40000 (patruzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței, au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că prima instanță la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală și greșit a ajuns la concluzia recunoașterii inculpaților, vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 302 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal.

În urma analizării și aprecierii probelor instanța de apel a constatat în fapt că:

Ala Serghei în perioada de timp decembrie 2015- martie 2015, acționând împreună și de comun acord cu Mednic Oxana și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul exploatării pentru cerșetorie a persoanei, prin înșelăciune sub pretextul angajării la un loc de muncă în domeniul construcțiilor cu un salariu bine plătit le-au recrutat pe XXXXX și XXXXX și le-au transportat în Federația Rusă, or. Moscova, unde sub pretextul perfectării înregistrării șederii le-au fost sechestrate actele de identitate.

În continuare, Ala Serghei și Mednic Oxana folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a cet. XXXXX și XXXXX manifestată prin faptul aflării pe teritoriul altui stat, în lipsa actelor de identitate și mijloacele necesare, sub pretextul restituirii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil le-a impus să cerșească până în luna martie 2014, când au revenit în Moldova.

Ulterior, în perioada de timp aprilie 2014- finele anului 2014, Ala Serghei acționând de comun acord și împreună cu Mednic Oxana, aflându-se în or. Călărași, urmărind scopul exploatării prin muncă a persoanei, prin înșelăciune sub pretextul angajării la un loc de muncă în domeniul agriculturii, cu un salariu de aproximativ 3000 lei lunar, au recrutat-o pe XXXXX și au transportat-o în regiunea autoproclamată Nistoreană, unde au adăpostit-o într-o casă improvizată aflată pe câmp. În continuare folosindu-se de poziția de vulnerabilitate manifestată prin faptul aflării ei pe teritoriul necontrolat al RM, cât și lipsa actelor de identitate și mijloacelor necesare pentru existență, prin înșelăciune, sub pretextul achitării banilor obținuți de XXXXX anterior din cerșitul practicat în Federația Rusă, prin înșelăciune a impus-o pe ultima să muncească la lucrări agricole până la finele sezonului agricol, pentru ce i-a achitat doar suma de 400 lei.

Ulterior, Mednic Oxana continuându-și acțiunile sale infracționale și acționând împreună și în comun acord cu Ala Serghei în anul perioada anului 2014, aflându-se în or. Călărași i-au propus din nou cet. XXXXX să se deplaseze în Federația Rusă pentru practicarea cerșitului, apoi ajungând în Federația Rusă ultima a fost supusă exploatării la cerșit până la 02.03.2015, când a revenit în Republica Moldova.

În continuare, instanța de apel a stabilit că fiind audiați inculpații Ala Seghei și Mednic Oxana vina în comiterea infracțiunii imputate nu au recunoscut-o, fiind de acord să depună declarații în instanța de apel conform cărora, în esență, *au menționat că sunt de acord cu sentința, precizând că nu a*

impus părțile vătămate să practice cerșetoria, nu le-a luat actele, nu a aplica forță fizică, biletele de la Moscova spre Chișinău nu cunosc cine le-a procurat, părțile vătămate au aflat că urmează să practice cerșetoria, a fost intenția lor de a pleca în Federația Rusă.

Instanța de apel analizând declarațiile inculpaților prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca necorespunzătoare adevărului, or, declarațiile inculpatului Ala Serghei nu sunt consecvente, întrucât acesta pe de o parte este de acord cu sentința prin care a fost condamnat conform art. 302 Cod penal, ce instituie răspunderea penală pentru infracțiunea de organizare a cerșetoriei, iar pe de altă parte declară că nu a impus părțile vătămate să practice cerșetoria. Declarațiile inculpaților sunt combătute prin probele administrate, iar pozițiile acestora urmează a fi catalogate ca o modalitate de a se eschiva de la răspunderea penală ce urmează să o poarte pentru infracțiunea comisă.

Deși inculpații nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în opina instanței de apel vinovăția acestora este dovedită prin următoarele probe:

- declarațiile părților vătămate XXXXX (f.d. 216-221, Vol. II) și XXXXX (f.d. 36-36, 75-81 Vol. III) precum și a poziției expuse de ultima în instanța de apel, care analizând și apreciind declarațiile prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, le-a apreciat ca fiind pertinente, concludente, utile, care combat declarațiile inculpaților, din care instanța a reținut că Mednic Oxana a închis-o pe XXXXX în casă, a bătut-o, impunând-o să plece la Rusia, din motiv că acesta a refuzat a pus-o să scrie niște hârtii, recipise, una cu familia ei și alta cu familia mamei sale, precum că ultima îi era datoare inculpatei cu 60.000 lei și se obligă să îi restituie timp de 1 an de zile, însă în realitate nu îi datora nimic, depozitii ce combat declarațiile inculpaților în partea în care s-a invocat că partea vătămată ar fi sustras suma de bani respectivă.

De asemenea, din declarațiile părților vătămate, instanța de apel a reținut că Ala Serghei le amenința cu aplicarea violenței, iar ulterior, le-a întâlnit în Republica Moldova, promițându-se că le va oferi careva bani, însă promisiunea nu a fost executată, ci din contra în opinia instanței, acest comportament viza camuflarea acțiunilor părților vătămate.

Totodată instanța de ape analizând declarațiile martorilor: XXXXX (f.d. 93-97 Vol. III), XXXXX(f.d. 182 Vol. III) și (f.d. 181-183 Vol. III); XXXXX(f.d. 190- 191 Vol. III), XXXXX(f.d. 194- 195 Vol. III); XXXXX(f.d. 196- 199 Vol. III), prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, le-a apreciat ca fiind parțial veridice, or, martorii au făcut declarații ce parțial se combat prin declarațiile părților vătămate, dar și a actelor și documentelor acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, astfel, instanța de apel nu a reținut ca fiind întemeiate declarațiile martorilor în partea în care aceștia au exclus faptul că părțile vătămate au fost amenințate, că nu au primit banii promiși și că nu au fost

influențate de inculpați, nefiind privați de actele de identitate, or aceste depoziții pe de o parte sunt combătute prin probele administrate, iar pe de altă parte toți martorii au menționat că sunt în relații bune cu inculpații, prin ce se atestă că declarațiile acestora pot fi părținitoare, relevant fiind totuși că din probele expuse supra se atestă cu certitudine că părțile vătămate au fost recrutate în Republica Moldova, transportate în Federația Rusă, adăpostite și obligate să presteze acțiuni de cerșetorie.

Totodată instanța a reținut că vina inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi: procesul-verbal de examinare din 29 iunie 2016 informației din sistemul “Expres” al Centrului Informațional de Calcul IS “Calea Ferată” privind procurarea biletelor pentru călătoria cu trenul a cet. XXXXX, XXXXX, XXXXX, Ala Serghei și Mednic Oxana în perioada de timp 2013-28.03.2016 (f.d. 41-44 vol.I); informația parvenită de la Biroul Interpol (f.d. 58-65 vol.I); procesul-verbal de examinare a informației bancare ridicate de la SA „Moldindconbank”, în perioada de timp 2013-2015 (f.d. 116-117 vol.I); elementele de fapt constatate prin procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice, (f.d. 134-165 vol.I); informația din sistemul “Expres” a Centrului Informațional de Calcul ÎS “Calea Ferată” privind procurarea biletelor pentru călătoria cu trenul a cet. cet. XXXXX, XXXXX, XXXXX, Ala Serghei și Mednic Oxana în perioada de timp 2013-28.03.2016; informația bancară ridicată de la SA „Moldindconbank”, privind transferurile bancare în perioada de timp 2013-2015.

Instanța de apel analizând și apreciind materialul probator administrat în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, le-a apreciat ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile părților vătămate și a martorilor audiați, indică indubitabil că inculpații Ala Serghei și Mednic Oxana au comis trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, în scop de exploatare prin cerșetorie, acțiuni săvârșită prin înșelăciune, abuz de pozitie de vulnerabilitate, săvârșite asupra a două persoane, săvârșită de mai multe persoane.

În continuare instanța de apel a expus aspectele teoretico-practice cu privire la componența de infracțiune prevăzută la art. 165 Cod penal, după care a menționat că în acțiunile inculpaților sunt prezente elementele componenței de infracțiune imputate, or, din declarațiile părților vătămate, a martorilor audiați cât și din sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale se atestă prezența laturi obiective și subiective a infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2) Cod penal. Obiectul material asupra cărora au atentat inculpații prin acțiunile lor prejudiciabile îl constituie corpul părților vătămate, XXXXX și XXXXX, care pe calea influențării nemijlocite infracționale asupra lor au fost impuse să cerșească în Federația Rusă. Latura obiectivă se exprimă în fapta prejudiciabilă care cuprinde acțiunile inculpaților

manifestate prin recrutarea lui XXXXX și XXXXX, transportarea acestora în Federația Rusă, adăpostirea victimelor în apartamentul enunțat de părțile vătămate. La fel, acțiunea adiacentă din cadrul infracțiunii în speță, prevăzute la art. 165 Cod penal, și-a găsit confirmare prin depozițiile părților vătămate care au indicat, că au fost amenințate cu aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, fiindu-le confiscate documentele, la fel fiind prezent și elementul înșelăciunii, or după cum s-a stabilit din materialele cauzei părțile vătămate având o situație vulnerabilă din punct de vedere financiar au fost convinse de inculpații Mednic Oxana și Ala Serghei să plece în Federația Rusă, pentru a lucra la construcții, însă ajunse acolo, au fost deposedate de acte, amenințate și obligate să cerșească, înșelăciunea în speță fiind manifestată prin prezentarea vădit falsă a realității, or părțile vătămate au fost induse în eroare cu împrejurările de fapt legate de natura muncii care urma a fi propusă lor. Latura subiectivă a în speță se caracterizează, în primul rând, prin vinovăția inculpaților sub formă de intenție directă. Motivele infracțiunii fiind interesul material, or părțile vătămate fiind obligate să cerșească transmiteau banii rezultați din cerșetorie inculpaților, care își sporeau veniturile, iar XXXXX și XXXXX beneficiau de sume bănești doar pentru transport.

Instanța de apel a apreciat că declarațiile martorilor pe care s-a axat prima instanță la pronunțarea sentinței, nu confirmă nici de cum versiunea înaintată de inculpați, precum că ei mergeau la lucru în Rusia la îndemnul lui XXXXX și XXXXX, or în ședința instanței de apel s-a constatat că aceste depoziții au fost efectuate cu scopul de a induce instanța în eroare. Mai mult, prima instanță a omis să rețină că inculpații Mednic Oxana și Ala Serghei au impus-o la cerșetorie repetată pe XXXXX, pretinzând de la ea careva mijloace de bani sustrase de ultima, deși careva adresări organelor de drept nu s-au constatat, nefiind prezentată nici o probă a existenței mijloacelor bănești precum că sustrase, aceștia declarând asupra faptului acumulării lor, deși tot inculpații au declarat că careva activități permanente nu au, lucrând cu ziua.

Instanța de apel a notat că prima instanță nu a sesizat faptul că inculpații, aflându-se în Moldova, încă din momentul când au făcut ofertă părților vătămate XXXXX și XXXXX, precum și martorului XXXXX, de a merge la muncă în construcții în Rusia, cunoscând cu certitudine despre lipsa de legături cu angajatori din Rusia la munca în construcții, fapt demonstrat și prin declarațiile inculpaților care se victimizează, deja aveau un plan bine determinat de a impune pe XXXXX, XXXXX, XXXXX la cerșetorie. Însă pentru a le determina să ajungă în Rusia, cunoscând bine că cu forța nu le vor putea transporta, au recurs la un șiretlic, cunoscând că victimele nu au ce munci și ce mânca, și anume de a le promite un lucru bine plătit și destul de nobil - în construirea unor imobile în capitala Rusiei, deci a-și construi careva planuri de viitor și vise legate de o viață mai bună, altfel spus, au recurs la înșelătorie.

În concluzie, instanța de apel a calificat acțiunile lui că Mednic Oxana și Ala Serghei în prevederile art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, după indicii *trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, în scop de exploatare prin cerșetorie, acțiuni săvârșită prin înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate, săvârșite asupra a două persoane, săvârșită de mai multe persoane, și ca urmare se impun necesitatea tragerii la răspundere penală și aplicarea pedepsei.*

La stabilirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpaților Mednic Oxana și Ala Serghei, instanța de apel a menționat că a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal.

Totodată instanța de apel a conchis, că la urmărirea penală ambele părți vătămate, XXXXX și XXXXX au înaintat acțiuni civile (f.d. 79, 90 Vol. I) solicitând repararea prejudiciilor de la inculpați, însă fiind audiată în ședință de judecată partea vătămată XXXXX nu și-a susținut acțiunea civilă declarând că careva pretenții față de Mednic Oxana și Ala Serghei nu are (f.d. 218 Vol. II), motiv din care instanța nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintate de XXXXX.

XXXXX a declarat că are pretenții față de inculpați și susține acțiunea civilă înaintată pe deplin (f.d. 77 Vol. III), în motivarea acțiunii civile s-a indicat, că i-a fost creat un prejudiciu în sumă totală de 6000 dolari SUA și 12.000 lei (f.d. 79).

Ținând cont de gravitatea faptei comise de inculpați, de impactul acțiunilor prejudiciabile ale acestora asupra părții vătămate XXXXX, care în final au cauzat părții vătămate o stare de anxietate, frustrare și stres, instanța de apel a considerat de a încasa din contul inculpaților Mednic Oxana și Ala Serghei în beneficiul părții vătămate XXXXX a câte 40000 lei de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral, or, în opinia instanței de apel, această sumă este una rezonabilă și care corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii și a suferințelor psihice cauzate.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, au declarat recursuri ordinare:

5.1. Avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Ala Serghei, prin care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- poziția primei instanțe este corectă și argumentată reieșind din probatoriul administrat, acțiunile inculpaților Ala Serghei și Mednic Oxana corect au fost calificate în baza art. 302 alin. (2) Cod penal;

- un semn obligatoriu necesar pentru existența componentei de infracțiune de trafic de ființe umane invocate de procuror - exploatarea în sclavie sau condiții similare sclaviei, ori părțile vătămate locuiau împreună cu inculpații în apartament, plecau și veneau singuri de la cerșit, dimineața și seara mâncau toți împreună, comunicau liber cu rudele din Moldova, au revenit în Republica Moldova la 17.03.2014 singure în două (XXXXX și XXXXX), iar a fi

supravegheate au „transportate” de Mednic Oxana sau Ala Serghei (care au venit în separat), fapt care demonstrează cumulativ că pașapoartele s-au aflat întotdeauna la părțile vătămate, ultimele fiind libere în circulație astfel având posibilitatea de a pleca oricând, opțiune care nu o au victimele traficului de ființe umane;

- organul de urmărire penală contrar rolului activ prevăzut de art. 254 Cod de procedură penală, nu a verificat toate circumstanțele, fiind autorizată ridicarea transferurilor bănești doar pe numele inculpaților, dar nu a fost verificat dacă părțile vătămate XXXXX și XXXXX și respectiv XXXXX din Federația Rusă au efectuat de sine stătător anumite transferi, iar acest fapt ar fi putut oferi informații ce influențează credibilitatea părților vătămate și totodată proba dacă părțile vătămate dispuneau sau nu de sume bănești dobândite în urma cerșitului de care dispuneau liber și dacă pașaportul în original se afla sau nu la ele pentru a-ș prezenta instituției bancare întru efectuarea transferului;

- inițial în procesul verbal de constatare a infracțiunii este indicat faptul că și XXXXX ar fi fost traficată (f.d. 15 Vol. I), deși s-au efectuat anumite încercări de asigurare a prezenței ultimei pentru a fi audiată prin intermediul IP Strășeni (f.d. 94-95 Vol. I), ulterior în dosar nu există vreo mențiune privind executarea sau neexecutarea acestei delegații, deși organul de urmărire era obligat să se depisteze și să audieze persoana declarată ca fiind victimă a traficului de ființe umane, astfel se impune concluzia că ultimii au omis să facă acest fapt din motiv că declarațiile XXXXX erau opuse celor oferite de XXXXX și XXXXX, respectiv nu confirmau învinuirea;

- la f.d 67 Vol. I este anexat un extras din baza „Acces” pe numele XXXXX care este mărit astfel încât face imposibil determinarea perioadei de timp pentru care a fost ridicată informația. Totuși la 26.11.2013 este indicată o ieșire a lui XXXXX prin punctul de trecere Maiaki-Udobnoe, adică se confirmă obiectiv că ea anterior a fost peste hotarele țării. În privința celorlalți: XXXXX, Mednic Oxana și Ala Serghei nu există nici o informație privind traversarea frontierei de stat deși, de regulă acestea sunt printre primele probe obținute de organul de urmărire penală la cercetarea unei infracțiuni de trafic transfrontalier de persoane. Totuși din răspunsul Interpol (f.d. 65 Vol. I) reiese că la 21.11.2013 XXXXX a fost sancționată pentru consumul de alcool în loc public astfel se confirmă că la 21.11.2013 partea vătămată XXXXX se afla în Federația Rusă, cu mai bine de o lună înainte de a pleca cu inculpații Ala Serghei și Mednic Oxana la 27.12.2013, astfel aceste circumstanțe au rămas fără vreun răspuns, deși era de datoria organului de urmărire penală să cerceteze cauza sub toate aspectele;

- a fost omisă audierea lui XXXXX în calitate de martor pentru a stabili dacă într-adevăr ultima a scris sau nu recipisă, dacă a fost sau nu un asemenea furt comis, ori inculpații au declarat că în prezența mamei sale XXXXX și-a recunoscut vina, iar recipisă eliberată la propunerea mamei părții vătămate XXXXX a fost ca o soluție de compromis pentru a o nu denunța la organele de

drept. Audierea mamei părților vătămate ar fi fost relevantă și pentru stabilirea altor circumstanțe ale infracțiunii ori părțile vătămate insistă că i-au comunicat mamei lor telefonic și pe internet din Federația Rusă că sunt ținute cu forța și impuse să cerșească, lucru negat de inculpați și de martorul ocular al discuțiilor XXXXX care susțin că ultima primea de la fiice bani și bunuri din Rusia și vorbea pe cu fiicele pe internet de pe calculatorul din casa inculpaților Ala și Mednic;

- există și alte indicii care confirmă că părțile vătămate au fost nesincere în instanță, de exemplu XXXXX a declarat că a fost amendată de 6-7 ori de poliție pentru cerșetorie iar bonurile i le prezenta Oxanei Mednic (f.d. 219 Vol.II), fapt infirmat obiectiv de către Interpol care indică că XXXXX a fost sancționată doar o dată contravențional pentru consumul de băuturi în loc public la 21.11.2013 (f.d. 65 Vol.I), adică înainte de a pleca cu Ala și Mednic la 27.12.2013.

5.2. Avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpaților Ala Serghei și Mednic Oxana, prin care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței sau cu remiterea cauzei la rejudecare în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

În motivarea recursului avocatul a menționat că:

- argumente pe marginea temeiului juridic prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală: instanța de apel a citat în mod vicios partea vătămată XXXXX, iar ulterior a dispus examinarea dosarului penal în lipsa acesteia încălcând grav art. 6 din Convenția Europeană a Dreptului Omului, prin încălcarea dreptului la apărare a inculpaților Mednic Oxana și Ala Serghei, manifestată prin imposibilitatea de a adresa întrebări părții vătămate; recalificarea faptei infracționale din prevederile art. 302 alin. (2) Cod penal (infracțiune mai puțin gravă) în prevederile art. 165 alin. (2) Cod penal, (infracțiune deosebit de gravă), fără a audia partea vătămată, indică asupra faptului că instanța de apel din start era predispusă la condamnarea inculpaților în temeiul art. 165 alin. (2) Cod penal fără vreo șansă pentru inculpați;

- argumente pe marginea temeiului juridic prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală: prin procesul-verbal al ședinței judiciare din 28.02.2019, a fost constatat că avocatul Raileanu Petru, apărător lui Ala Serghei, nu a fost prezent la ședința respectivă, care era una de examinare a cauzei dar nu de pronunțare, însă instanța de apel nu a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei penale în lipsa avocatului în cauză fapt care a încălcat dreptul la apărare a inculpatului Ala Serghei. În materialele lipsește recipisa semnată de avocatul Răileanu Petru privind luarea de cunoștință cu materialele cauzei penale, or, în acest caz avocatul Ropot Veaceslav consideră Ala Serghei a beneficiat de o apărare inefectivă, fapt care a dus la încălcarea art. 6 § 3 lit. c) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;

- argumente pe marginea temeiului juridic prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală: instanța de apel nu a răspuns pe care

considerente, a ignorat declarațiile celei de-a treia victimă XXXXX (*căreia îi fusese oferită asemenea calitate procesuală conform conținutului ordonanței de începerea a urmăririi penale (f.d 1-2, vol.I), Procesul-verbal d constatare infracțiunii din 28.04.2016, (f.d 15, vol.1), ordonanța de reținere a persoanei bănuite din 28 septembrie 2016 (f.d 182, vol. 1), ordonanța de punere sub învinuire din 30.09.2016, (f.d 189-190, vol.1)*). Nu a audiat acest participant procesual care se transformase din victimă/parte vătămată în martor, nu a argumentat în genere circumstanțele expuse de aceasta în instanța fond.

Printre probele care confirmă vinovăția inculpaților instanța de apel a indicat în pct. 60-61 al deciziei sale inclusiv declarațiile martorului XXXXX, probă care a fost invocată și de acuzatorul de stat în ordine de apel Călugăreanu Vitalie (f.d 70, ultimul volum, Procesul-verbal al ședinței judiciare din 15.01.2019). Ulterior, însă, în contradictoriu cu cele stipulate în (pct.60-61 al deciziei) , instanța de apel deja contrazice aceste probe apreciindu-le critic și considerându-le inoportune, conform următoarei fraze „colegiul nu poate reține ca fiind întemeiate declarațiile martorilor...”, recurentul apreciind ca fiind confuză poziția instanței de apel asupra aceleiași probe.

- argumente pe marginea temeiului juridic prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care în opinie recurentului se bazează pe declarațiile martorului XXXXX (f.d 93-97, vol. III), care a precizat că inculpații Mednic Oxana și Ala Serghei i-au propus ei și celorlalte două părți vătămate (XXXXX și XXXXX) să cerșească în Federația Rusă iar banii să-i împartă. Tot în conținutul acestor declarații, XXXXX a menționat că la cerșit ieșeau în patru persoane, ea, cele două surori și Mednic Oxana. Suplimentar, a precizat că ieșirea în oraș la cerșit în Federația Rusă impunea în mod obligatoriu deținerea pașaportului național, fiindcă în orice moment poliția putea să solicite prezentarea actelor la control, iar lipsa acestora ar fi dus la reținerea persoanei. Conform procesului-verbal de constatarea infracțiunii din 28.04.2016, (f.d 15, vol. 1), prin care se constată că presupusele părți vătămate au acționat la organele de poliție inculpații Mednic Oxana și Ala Serghei peste practic 3 ani de zile din considerentul că nu li s-a acordat corect partea de bani care li se cuvenea din cerșit.

Un alt aspect important în opinia apărării îl constituie și faptul că, deși, XXXXX pretinde că ar fi fost victima traficului de ființe umane, în lunile noiembrie - decembrie 2014, aceasta din nou pleacă la cerșit în Federația Rusă tot cu inculpații în cauză. Ori o victimă adevărată a traficului de ființe umane, nu va pleca din nou la cerșit cu persoanele față de care pretinde că ar fi traficanți, cu excepția cazului în care cele declarate de presupusa victimă de fapt constituie niște minciuni care au ca scop peste 3 ani de zile de a regla conturile cu inculpații pe motive financiare.

Este oportună și soluția de trimitere la rejudecare a cauzei în instanța de apel în alt complet de judecători, pentru a repara erorile de audiere a părții

vătămate XXXXX, asigurarea dreptului la apărare a inculpaților cu participarea nemijlocită a apărătorilor, audierea după caz a martorului XXXXX.

6. Referință asupra recursurilor declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Suvac N., prin care a pledat pentru dispunerea respingerii recursurilor.

7. Judecând recursurile ordinare declarate de către partea apărării în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 8) 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel

atunci când: 4) *judicata a avut loc fără participarea apărătorului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii*; 5) *cauza a fost judecată instanța de apel fără citarea legală a unei părți*; 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*; 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*; 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

În esență, argumentele părții apărării se axează pe poziția că, instanța de apel, examinând apelul procurorului greșit l-a admis, și a emis o soluție ce contravine materialului probator prezentat la dosar, considerând că poziția primei instanțe este argumentată, legală și motivată, iar instanța de apel la judecarea cauzei a admis erori ce au afectat procesul de la respectiva etapă, enunțând comiterea erorilor menționate la pct. 5.1. și 5.2. al prezentei decizii.

Colegiul penal lărgit analizând hotărârea atacată, inclusiv prin prisma argumentelor expuse de recurenți cu temeiurile de drept invocate, reține că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și cauza fiind judecată fără citarea legală efectivă a unei părți, fapt prin care se întrunesc temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 5) și 6) Cod de procedură penală.

În acest sens se constată că în fundamentarea soluției cu privire la admiterea apelului procurorului, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții, inclusiv prin aprecierea în parte a fiecărei probe așa cum stipulează prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Hotărârile pronunțate de către instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Analizând decizia contestată în raport cu temeiurile de casare invocate de către partea apărării, Colegiul penal lărgit constată că, examinând cauza la apelul procurorului în urma pronunțării, deși a unei sentințe de condamnare prin recalificarea faptelor inculpaților, sentință care nu a fost atacată de partea apărării, pentru o justă, multilaterală și obiectivă soluționare a cauzei, instanța de apel urma să țină cont de faptul că pentru o nouă apreciere a probelor instanța urmează a le cerceta nemijlocit în ședința de judecată cu consemnarea în procesul-verbal al ședinței de judecată conform prevederilor art. 414 alin. (2) și 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, acordând posibilitate părților de a avea acces egal la administrarea anumitor probe, respectând principiul contradictorialității în procesul penal, prevăzut de art. 24 Cod de procedură penală.

La acest capitol, instanța de recurs notează faptul că prin actul de învinuire, în speță au fost stabilite două părți vătămate și anume XXXXX și XXXXX.

Instanța de apel, având atribuții de judecare a fondului cauzei potrivit normelor stabilite pentru prima instanță, deși a pus la baza condamnării inculpaților inclusiv și declarațiile părții vătămate XXXXX, nu le-a cercetat corespunzător, iar procurorul nu a făcut uz de toate măsurile posibile în vederea asigurării prezenței acesteia, limitându-se doar la solicitarea dispunerii citării legale, care în esență nu și-a produs efectul, or, prezența nemijlocită a părții vătămate XXXXX era necesară pentru stabilirea susținerii sau nu, a declarațiilor depuse anterior, poziției pe caz, întrucât instanța de apel efectuând cercetarea judecătorească și audiind inculpații și partea vătămată XXXXX, urma să cerceteze nemijlocit depozițiile părții vătămate XXXXX inclusiv reieșind din faptul că în speță a fost incriminată agravanta prevăzută la lit. b) alin. (2) art. 165 Cod penal.

Prin urmare, urmează a fi notat faptul că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Totodată, asigurarea prezenței părții vătămate XXXXX urma a fi executată inclusiv și pentru respectarea dreptului la un proces echitabil a părților la proces, or, reieșind din materialele cauzei nu a fost constatat faptul, că partea vătămată XXXXX a fost informată despre judecarea respectivei cauze penale în ordine de apel iar inculpații, reieșind din limitele apelului declarat de procuror, au fost lipsiți de posibilitatea adecvată și suficientă de a contesta mărturiile în acuzare și de a o interoga la momentul audierii acesteia.

Relevante respectivei probleme sunt constatările jurisprudenței CtEDO în cauza *Vararu c. României din 03 decembrie 2013, pct. 31 și 38*, potrivit căroră: *„...pentru a stabili dacă procesul a fost echitabil, Curtea ia în considerare procedura în ansamblul său și verifică respectarea nu numai a dreptului la apărare, ci și a interesului public și al victimelor ca autorii infracțiunii să fie trimiși corespunzător în judecată și, dacă este necesar, respectarea drepturilor martorilor. Art. 6 § 3 lit. d) consacră, în special, principiul conform căruia, până la stabilirea vinovăției, toate probele acuzării trebuie să fie prezentate în principiu în fața acuzatului în ședință publică, în vederea unei dezbateri contradictorii. Acest principiu nu se aplică fără excepții, acestea putând fi acceptate doar sub rezerva dreptului la apărare; ca regulă generală, acestea impun să i se ofere acuzatului o posibilitate adecvată și suficientă de a contesta mărturiile în acuzare și de a-i interoga pe autorii acestora, la momentul audierii acestora sau ulterior (Luca împotriva Italiei, nr. 33.354/96, pct. 39, CEDO 2001-II, și Solakov împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, nr. 47.023/99, pct. 57, CEDO 2001-X). Cu toate acestea, sesizat cu apelul reclamantului, care*

solicita în mod expres audierea părții vătămate și a celorlalți martori, tribunalul nu a inițiat niciun demers în vederea ascultării acestor persoane. S-a limitat să observe că prima instanță nu a reușit să localizeze martorii respectivi. Având în vedere că tribunalul avea deplină competență să examineze faptele cauzei, să aprecieze probele și să stabilească vinovăția reclamantului, Curtea consideră că reclamantul ar fi trebuit să primească un răspuns mai adecvat și suficient motivat la solicitările sale de administrare de probe.”

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 Cod de procedură penală poate leza dreptul inculpaților la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Declarațiile părții vătămate și ponderea acestora sunt de o importanță majoră la judecarea cauzei penale de trafic de ființe umane.

Colegiul penal lărgit constată că deși prima instanță a pronunțat o sentință de condamnare a inculpaților pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 302 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, recalificând faptele acestora din învinuirea înaintată în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel, rejudecând cauza și nefiind de acord cu soluția adoptată de prima instanță nu a audiat partea vătămată XXXXX, însă și-a bazat decizia pe depozițiile acesteia așa după cum au fost anexate la dosar, din lista probelor prezentate de procuror prin citire, aceasta nefiind audiată cu respectarea principiului nemijlocirii.

Astfel fiind, Colegiul penal lărgit notează, că pe lângă toate, esența principiului dreptului la un proces echitabil prezumă și examinarea directă a probelor acuzării, iar cei care au responsabilitatea de a decide asupra vinovăției sau nevinovăției inculpaților, ar fi trebuit, să audieze partea vătămată în persoană și numai după aceasta să poată aprecia credibilitatea declarațiilor acesteia.

Evaluarea veridicității și corectitudinii declarațiilor părții vătămate într-o cauză penală privind infracțiunile contra libertății, cinstei și demnității persoane, reprezintă o sarcină complexă, care nu poate fi realizată printr-o simplă citire a declarațiilor părții vătămate. La caz, nefiind prezentă situația când este imposibilă audierea acesteia.

Rezumând împrejurările relatate, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității casării deciziei atacate prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, și dispunerii rejudecării cauzei în ordine de apel, de către aceeași instanță, în alt complet de judecători, deoarece această eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În continuare, Colegiul penal lărgit notează că în corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz,

la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

De asemenea, Colegiul penal menționează, că potrivit jurisprudenței naționale, practicii judiciare constante, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. art. 384-397 Cod de procedură penală.

Se consideră că fondul cauzei nu a fost rezolvat când în considerentele hotărârii primei instanțe nu se arată dacă există sau nu fapta imputată, dacă inculpatul este sau nu vinovat, dacă există circumstanțe care atenuează ori agravează răspunderea inculpatului, dacă trebuie ori nu admisă acțiunea civilă ș.a. Fondul cauzei se va considera nerezolvat ori de câte ori prima instanță nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra chestiunilor de fond ale procesului, vizând problema vinovăției, a răspunderii penale sau civile ori a nevinovăției lui în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicând-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. Dacă infracțiunea a fost săvârșită de două sau mai multe persoane prin înțelegere prealabilă sau de un grup organizat, e necesar să fie expuse acțiunile concrete săvârșite de către fiecare inculpat.

În speță, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești.

În acest sens, Colegiul penal lărgit relevă că deși instanța de apel, a admis apelul procurorului și a dispus condamnarea inculpaților conform învinuirii înaintate prin rechizitoriu, aceasta a constatat fapta inculpaților într-o altă formă decât cea prevăzută de lege, fără a face o delimitare clară și concretă între acțiunile imputate acestora și fără a expune acțiunile concrete săvârșite de către fiecare inculpat în parte, așa cum acestea au fost descrise în actul de învinuire.

Respectiva eroare este inadmisibilă și urmează a fi corectată întrucât afectează forma legală a unei hotărâri judecătorești de condamnare.

Pe lângă faptul că instanța de apel a admis erori în privința constatării faptelor inculpaților, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că motivarea soluției cu privire la reîncadrarea faptelor inculpaților din cele stabilite de prima instanță în cele înaintate prin rechizitoriu, este una superficială și cu expuneri contradictorii asupra unora și aceleași probe.

Fiind sesizată pe segmentul de expunere între poziția părții acuzării de condamnare a inculpaților conform învinuirii înaintate în baza art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și sentința primei instanțe prin care inculpații au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 302 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, instanța de apel judecând cauza în baza aceluiași probe administrate de prima instanță, urma să-și motiveze concluziile nu doar prin prisma argumentelor apelului dar și prin aprecierea argumentelor expuse în sentință de către prima instanță, această expunere fiind omisă.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să expună aprecierea clară a acestora fără contradicții ce pot crea neclarități la analizarea unui observator obiectiv, or, odată ce instanța apreciază că unele probe demonstrează vinovăția inculpaților, este inadmisibilă concluzia ulterioară că aceeași probă nu demonstrează vinovăția și este apreciată critic.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurenți și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpaților precum și calificării faptei și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Ala Serghei și de către avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpaților Ala Serghei și Mednic Oxana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2019, în cauza penală în privința lui **Ala Serghei XXXXX și Mednic Oxana XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Ala Serghei XXXXX și Mednic Oxana XXXXX urmează a fi eliberați din penitenciar, dacă în privința acestora nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa cu închisoare în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **10 iulie 2020**.

Președinte
Judecători

/semnătură/
/semnătură/
/semnătură/
/semnătură/
/semnătură/

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor